

**VETERINARIYA FANLARINI O‘QITISHDA O‘QITISH METODLARINI
MUTAXASSISLIK FANLARIDAN DARS O‘TISHGA MOSLASHTIRISH**

DOI: 10.5281/zenodo.11116153

Narziyeva N.N.Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar
universiteti dotsenti, p.f.b.f.d. (PhD)Email: nargizanarziyeva09@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada veterinariya sohasida veterinariya fanlarini o‘qitishda o‘qitish metodlarini mutaxassislik fanlaridan dars o‘tishga moslashtirishda interfaol usullarni qo‘llash amaliyoti, ta’lim sifati va samaradorligini oshirishda interfaol usullarning o‘rni, “Ichki yuqumsiz kasalliklar” dars mashg‘ulotlarini o‘tkazishda bir necha usullardan unumli foydalanishning mazmun-mohiyati, “Hamkorlikda o‘qitish”, “Kichik guruhlarda ishlash”, “Munozara” kabi metodlarning qo‘llash amaliyoti, o‘qitish metodlarining umumiy tavsifi va uning didaktik imkoniyatlari atroflicha yoritilgan.

Kalit so‘zlar (Keywords): mutaxassis, o‘qitish metodlari, mutaxassislik fanlari, interfaol usullar, ta’lim sifati, ichki yuqumsiz kasalliklar, hamkorlikda o‘qitish, kichik guruhlarda ishlash, munozarani qo‘llash amaliyoti, didaktik imkoniyatlar.

Kirish. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 8 oktyabrdagi PF-5847-son Farmoni bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish kontsepsiyasi”da oliy ta’lim jarayonlariga raqamli texnologiyalar va zamonaviy o‘qitish usullarni joriy etish, yoshlarni ilmiy faoliyatga keng jalb etish, korruptsiyaga qarshi kurashish, muhandislik-texnik ta’lim yo‘nalishlarida tahsil olayotgan talabalar ulushini oshirish, kredit-modul tizimini joriy etish, o‘quv rejalarida amaliy ko‘nikmalarni oshirishga qaratilgan mutaxassislik fanlari bo‘yicha amaliy mashg‘ulotlar ulushini oshirish bo‘yicha aniq vazifalar belgilab berilgan. Mazkur Farmon bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish kontsepsiyasi”ga ko‘ra mamlakatdagi oliy ta’lim

bilan qamrov darajasini oshirish, xalqarostandartlar asosida yuqori malakali, kreativ va tizimli fikrlaydigan, mustaqil qarorqabul qila oladigan kadrlar tayyorlash, ularning intellektual qobiliyatlarininamoyon etishi va ma'naviy barkamol shaxs sifatida shakllanishi uchun zarurshart-sharoit yaratish belgilangan.

Materiallar va usullar. Turli tuman omillarning dars o'tish metodini tanlashdagi o'rinlarini ierarxik tarzda joylashtiradigan bo'lsak, ko'pchilik psixologlar va pedagog olimlarning fikricha, birinchi o'rinda ta'limning maqsadi turadi. Aynan dars o'tish maqsadida biz nimaga erishishimiz lozimligi ifodalanadi, erishishimiz zarur bo'lgan natija belgilanadi. Ikkinchi o'rinda ta'limning motivatsiya darajasi turadi.

Motivatsiya – bu biologik jihatdan insonning irsiy va to'plangan tajribasi asosida individual va guruh ravishda ehtiyojlarini qondirishga yo'naltirilgan, undaydigan tuyg'u. Insonni o'qishga o'rganishga ham ana shu tuyg'u undaydi. O'qituvchi dars o'tish metodini tanlar ekan, albatta, o'quvchi, talabalardagi motivatsiya darajasiga e'tibor berish kerak.

Talabalarning kichik guruhlardagi o'quv faoliyati o'yin turnir, musobaqa shaklida, individual tarzda ham tashkil etilishi mumkin. O'qituvchi va talabaning hamkorlikdagi faoliyatiga doir tadqiqotlarda asosiy e'tibor o'zaro munosabatning rivojlanishini o'rganishga qaratiladi, o'qitishni guruhli tashkil qilish jarayoni bayon qilinadi.

Psixolog A.V. Petrovskiy jamoadagi shaxslararo munosabatlar faoliyatdan kelib chiqishini o'rganib, ta'lim jarayonidagi o'qituvchining talabalar bilan hamkorligini tashkil qilish faqat ularni muloqotga ehtiyojini qondirish vositasi emas, balki o'quv materialini o'zlashtirishning ham vositasi ekanligini ta'kidlagan edi. O'zaro hamkorlikning muhim omili va talabalarning o'zaro munosabati xususiyatini belgilovchi asos o'qituvchi bilan talaba hamkorligining shakllaridir.

Hamkorlikdagi o'quv faoliyati o'qituvchi va talaba munosabatlarning va birgalikdagi xatti-harakatlarining alohida turidirki, u o'zlashtirish ob'ektini, bilim faoliyatining barcha qismlarini qayta qurishni ta'minlaydi.

Talabalarning faolligi asta-sekin o'sib borib, butunlay ularning o'zi boshqaradigan amaliy va aqliy harakatiga aylanadi;

o'qituvchi bilan talaba o'rtasidagi munosbatda esa sheriklik pozitsiyasi xususiyatiga ega bo'ladi.

Pedagogika – psixologiya fanida hamkorlikning 8 ta shakli mavjud. Ular quyidagilardan iboratdir:

1. faoliyatga kirish;
2. mustaqil harakatlar o'qituvchi bilan talaba hamkorlikda bajaradilar;
3. o'qituvchi harakatni boshlab beradi va unga talabani jalb etadi;
4. taqlid harakatlari o'qituvchidan ibrat olgan talaba ana shu namuna asosida harakat qiladi);
5. madad harakatlari o'qituvchi talabaga oraliq maqsadni va unga erish usullarini tanlashda yordam beradi va oxirgi natijani nazorat qiladi);
6. o'zini-o'zi boshqarish harakatlari o'qituvchi umumiy maqsadni ko'rsatishda oxirgi natijani baholashda ishtirok etadi);
7. o'zini -o'zi ko'rsatuvchi harakatlar;
8. o'zini-o'zi uyushtiruvchi harakatlar. Interaktivlik – o'qituvchi va talabaning o'zaro ta'siri.

Hamkorlik faoliyatini takomil bosqichiga o'tish jarayonida o'zaro ta'sir o'tkazish harakatini baholashdan o'z-o'zini baholash darajasiga ko'tarilishi sodir bo'ladi. Ushbu jarayon hamkorlik dinamikasidan dalolat beradigan eng muhim omillardan biri vazifasini o'taydi.

Hamkorlikda o'qitishning “Birgalikda o'qiymiz” metodi 1987-yili Minnesota universiteti professorlari D.Jonson, R.Jonsonlar tomonidan ishlab chiqilgan. Guruh talabalari 3-5 kishidan iborat kichik guruhlariga ajratiladi. Har bir guruh darsda bajarilishi lozim bo'lgan topshiriqni ma'lum qismini bajaradi. Guruhlar topshiriqlarning to'liq bajarilish natijasida o'quv materialining yaxlit o'zlashtirilishiga erishiladi.

Mazkur metodning asosiy prinsiplari-komandani taqdirlash, talabalarga individual yondashish, muvaffaqiyatlarga erishish uchun bir xil imkoniyatlarni vujudga keltirish.

Erkin fikrlash darslari ilmiy-ommabop adabiyotlar, vaqtli matbuotda chop etilgan maqolalar va bu maqolalarning muhokamalariga bag'ishlanadi. Erkin fikrlash darslaridan ko'zda tutilgan maqsad:

1. Talabalarning bilim doirasini, ilmiy dunyoqarashini kengaytirish.
2. Talabalarni ilmiy, ilmiy-ommabop maqolalar, risolalar, kitoblar bilan tanishtirish orqali ularning bilim olish va fanga bo'lgan qiziqishlarini orttirish.
3. Talabalarning avval o'zlashtirgan bilim, ko'nikma va malakalarini yangi vaziyatlarda qo'llash orqali yangi bilimlarni egallashlariga erishish.

Munozarali darslarning muvaffaqiyati quyidagi masalalarni to'g'ri hal etishga bog'liq: talabalarning darsga qizg'in tayyorgarlik ko'rishiga; ular o'rtasida o'zaro hamkorlik, yordam uyushtirilishiga; talabalarning o'z fikr-mulohazalarini to'liq bayon qilishi va mantiqan dalillashiga; talabalarda boshqalarning fikrini sabot va chidam bilan tinglash ko'nikmalarining hosil qilinganligiga; o'qituvchining iqtidori, e'tiqodi, talabalarning bilim faoliyatini faollashtira olish ko'nikma va malakalariga egallaganlik darajasiga bog'liq bo'ladi.

Kichik guruhlarda ijodiy izlanishni tashkil etish metodi aynan mutaxassislik fanlarini o'rganishda juda qulay usuldir. Ushbu metod 1976 yili Tel-Aviv universiteti professori Sh.Sharan tomonidan ishlab chiqilgan. Bu metodda ko'proq talabalarning mustaqil va ijobiy ishiga e'tibor qaratiladi. Talabalar alohida-alohida yoki 6 kishilik kichik guruhlarda ijodiy izlanish olib boradilar. Ijodiy izlanish kichik guruhlarda tashkil etilganda darsda o'rganish lozim bo'lgan o'quv materialini kichik qismlarga ajratiladi. Keyin bu qismlar yuzasidan topshiriqlar har bir talabaga taqsimlanadi. Shunday qilib, har bir talaba umumiy topshiriqning bajarilishiga o'z hissasini qo'shadi. Kichik guruhlarda topshiriq yuzasidan muzokara o'tkaziladi. Guruh a'zolari birgalikda ma'ruza tayyorlaydi va guruh talabalari o'rtasida o'z ijodiy izlanishlari natijasini e'lon qiladi. Kichik guruhlar o'rtasida o'tkazilgan o'quv bahsi, munozara talabalar

jamoasining hamkorlikda bajarilgan mustaqil faoliyatining natijasi, yakuni hisoblanadi. Hamkorlikda ishash natijasida qo‘lga kiritilgan muvaffaqiyatlar guruh jamoasidagi har bir talabaning muntazam va faol aqliy mehnat qilishga, kichik guruhlarni, umuman guruh jamoasini jipslashtirishga, avval o‘zlashtirilgan bilim, ko‘nikma va malakalarni kutilmagan vaziyatlarda qo‘llanib, yangi bilimlarning o‘zlashtirilishiga bog‘liq bo‘ladi.

Natijalar bo‘limi. “Ichki yuqumsiz kasalliklar” fanini “Qishloq xo‘jalik hayvonlari nafas tizim kasalliklari” mavzusini “Kichik guruhlarda ishlash” metodi orqali o‘rganamiz. Bu metod - ta‘lim oluvchilarni faollashtirish maqsadida ularni kichik guruhlarga ajratgan holda o‘quv materialini o‘rganish yoki berilgan topshiriqni bajarishga qaratilgan darsdagi ijodiy ish. Ushbu metod qo‘llanilganda ta‘lim oluvchi kichik guruhlarda ishlab, darsda faol ishtirok etish huquqiga, boshlovchi rolida bo‘lishga, bir-biridan o‘rganishga va turli nuqtai- nazarlarni qadrlash imkoniga ega bo‘ladi. “Kichik guruhlarda ishlash” metodi qo‘llanilganda ta‘lim beruvchi boshqa interfaol metodlarga qaraganda vaqtni tejash imkoniyatiga ega bo‘ladi. Chunki ta‘lim beruvchi bir vaqtning o‘zida barcha ta‘lim oluvchilarni mavzuga jalb eta oladi va baholay oladi.

“Kichik guruhlarda ishlash” metodining bosqichlari quyidagilardan iborat:

1. Faoliyat yo‘nalishi aniqlanadi. Mavzu bo‘yicha bir-biriga bog‘liq bo‘lgan masalalar belgilanadi.
2. Kichik guruhlar belgilanadi. Ta‘lim oluvchilar guruhlarga 3-6 kishidan bo‘linishlari mumkin.
3. Kichik guruhlar topshiriqni bajarishga kirishadilar.
4. Ta‘lim beruvchi tomonidan aniq ko‘rsatmalar beriladi va yo‘naltirib turiladi.

Kichik guruhlar shakllantiriladi mavzu yoritiladi

- 1-guruhga topshiriq
- 2-guruhga topshiriq
- 3-guruhga topshiriq
- 4-guruhga topshiriq

- ko‘rsatma berish va yo‘naltirish
- muhokama va tahlil qilish

1-guruhga taqdimoti - Nafas a‘zolariga burun, burun yo‘llari, yuqori jag‘ va peshona bo‘shliqlari, otlarda havo xaltachasi, hiqildoq, kekirdak, bronxlar, o‘pka va plevra kiradi. Bu tizimning asosiy vazifasi to‘qimalarni kislorod bilan ta‘minlash hamda ularda hosil bo‘lgan karbonat angidridni tashqariga chiqarib yuborishdan iborat.

2-guruhga taqdimoti- Nafas tizimining kasalliklari oqibatida asab, Yurak va qon tomirlar, ovqat hazm qilish va ayirish tizimlarining funksiyalari ham izdan chiqadi.

3-guruhga taqdimoti- Nafas tizimi kasalliklari yuqumsiz kasalliklar orasida katta salmoqqa ega bo‘lib, qo‘ylarning o‘rtacha 27 %, cho‘chqalarning 17 % va qoramollarning 11% kasalliklari ushbu tizim kasalliklariga to‘g‘ri keladi va katta iqtisodiy zararga sabab bo‘ladi.

4-guruhga taqdimoti - Nafas tizimining kasalliklari yuqori nafas yo‘llari (burundan qon ketishi, rinit, gaymorit, frontit, laringit, traxeit, bronxit) hamda o‘pka va plevra (bronxopnevmoniya, krupoz pnevmoniya, plevrit, pnevmotoraks, gidrotoraks, emfizema) kasalliklariga bo‘linadi.

6. Bajarilgan topshiriqlar muhokama va tahlil qilinadi.

7. Kichik guruhlar baholanadi. “Kichik guruhlarda ishlash” metodining afzalligi: o‘qitish mazmunini yaxshi o‘zlashtirishga olib keladi; muloqotga kirishish ko‘nikmasining takomillashishiga olib keladi; vaqtni tejash imkoniyati mavjud; barcha ta‘lim oluvchilar jalb etiladi; o‘z-o‘zini va guruhlararo baholash imkoniyati mavjud bo‘ladi. “Kichik guruhlarda ishlash” metodining kamchiliklari: ba‘zi kichik guruhlarda kuchsiz ta‘lim oluvchilar bo‘lganligi sababli kuchli ta‘lim oluvchilarning ham past baho olish ehtimoli bor; barcha ta‘lim oluvchilarni nazorat qilish imkoniyati past bo‘ladi; guruhlararo o‘zaro salbiy raqobatlar paydo bo‘lib qolishi mumkin; guruh ichida o‘zaro nizo paydo bo‘lishi mumkin.

Xulosa. Yuqorida qayd etilgan metodlarning o‘ziga xosxususiyati, maqsad va vazifalarining umumiyliigi, talabalarning tahsil olish va muloqotdagi shaxsiy mas’uliyatini taqozo etishi, shuningdek, muvaffaqiyat qozonishga bir xil

imkoniyatlarning mavjudligidir. Hamkorlikda o‘qitish negizida musobaqa emas, balki hamkorlikda aqliy mehnat qilib, tahsil olish jarayoni yotadi. O‘qituvchi ta’lim jarayonida hamkorlikda o‘qitish metodlaridan foydalanish maqsadida quyidagi ishlarni amalga oshiradi: qaysi mavzularni hamkorlikda o‘qitish metodlaridan foydalanib o‘rganishni aniqlaydi va mazkur darslarni taqvim-rejada belgilaydi; ushbu mavzu bo‘yicha talabalarga tavsiya etiladigan o‘quv topshiriqlari va ularni bajarish yuzasidan ko‘rsatmalar tayyorlaydi; hamkorlikda o‘qitish metodidan foydalanib o‘tiladigan darsturi, dars strukturasi va borishni loyihalashtiradi; yangi mavzu yuzasidan talabalar bilimni nazorat qilish uchun test savol-topshiriqlarini tuzadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ishmuhamedov R, Abduqodirov A, Pardaev A. Ta’limda innovatsion texnologiyalar. – T.: “Iste’dod”, 2008
2. Tojiboyeva D. Maxsus fanlarni o‘qitish metodikasi. O‘quv qo‘llanma. - T.: Fan va texnologiya.2007
3. Туракулов О.Х., Турматов Ж.Р. Бўлажак касб таълими ўқитувчиларида тадқиқотчилик компетенциясини шакллантириш методикаси //ЎзМУ хабарлари. Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий Университет иилмий журнали. -Тошкент, 2018 йил. №3. 14-18 б.
4. Нарзиева, Н. Н. (2019). Умумтаълим мактаб ўқувчиларида таянч компетенциялар асосида тадқиқотчилик кўникмаларини шакллантириш: пед. фан...(PhD) дисс.
5. Narzieva, N. N. (2019). Formation of research skills in general education school students based on basic competencies: ped. science...(PhD) diss. *Samarkand: SamDU*.
6. Norkuzievna, N. N., & Solievna, S. G. (2022). Formation of Students' Research Skills in the Process of English Lessons. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 8, 141-143.
7. Norkuzievna, N. N., & Solievna, S. G. (2022, March). DEVELOPING RESEARCH SKILLS ON THE BASIS OF COMPETENT APPROACH TO

STUDENTS IN AN INTEGRATED LEARNING CONDITION. In *E Conference Zone* (pp. 151-154).

8. Norkuzievna, N. N. (2022). Development Of Research Competences Of Future Veterinary Specialists In The Process Of Lessons. *Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching*, 15, 41-43.

9. Hasanovna, S. K., & Nargiza, N. (2019). The advantages of teaching grammar through games. *Достижения науки и образования*, (6 (47)), 30-31.

10. Khusenova, N. I., Fayzieva, F. N., Narzieva, N. N., & Rajabova, G. R. (2019). THE CONTENT OF TEACHING LISTENING IN ENGLISH AT ELEMENTARY SCHOOL. In *EUROPEAN RESEARCH: INNOVATION IN SCIENCE, EDUCATION AND TECHNOLOGY* (pp. 45-47).

11. Нарзиева, Н. (2017). ФОРМИРОВАНИЕ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИИ У УЧАЩИХСЯ НА ОСНОВЕ ИНТЕГРАТИВНОГО ПОДХОДА. In *WORLD SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS* (pp. 156-158).

12. Narzieva, N. (2017). Development of Education And Research Activity Profile Class Students on The Basis of Integrative And Personal Approach. *www.auris-verlag.de*.

13. Narzieva, N. N. (2024). DEVELOPMENT OF RESEARCH COMPETENCIES IN THE CONDITIONS OF INTEGRATED EDUCATION IN STUDENTS ON THE BASE OF A COMPETENT APPROACH. *CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PEDAGOGICS*, 5(02), 16-21.

14. Narzieva, N. N. (2023). DEVELOPMENT OF RESEARCH COMPETENCES OF VETERINARY SPECIALISTS IN THE MODERNIZATION OF VETERINARY EDUCATION. *International Journal of Engineering Mathematics (Online)*, 5(3).

15. Narzieva, N., Namazova, U., & Ernazarov, T. (2022). FACTORS OF THE DEVELOPMENT OF SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF HISTORY TEACHERS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL

DEVELOPMENT. *THEORETICAL & APPLIED SCIENCE* Учредители:
Теоретическая и прикладная наука, (5), 171-173.

16. Рахимов, Б. Х., & Нарзиева, Н. Н. (2016). ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СОВРЕМЕННОГО ПОДХОДА К ОБУЧЕНИЮ. In *Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития* (pp. 356-360).

17. Назарова, Б., Нарзиева, Н., Умаров, Х., Машарипов, К., & Кулахметова, М. (2011). ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ПРОЦЕСС ФОРМИРОВАНИЯ НАУЧНОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ СТУДЕНТОВ. *Педагогические науки*, (1), 147-151.

18. Нарзиева, Н. Н., & Гаппарович, Ҳ. А. ТАЯНЧ КОМПЕТЕНЦИЯЛАР АСОСИДА ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ИЗЛАНИШ, ТАДҚИҚОТ МАДАНИЯТИНИ БОСҚИЧМА-БОСҚИЧ ШАКЛЛАНТИРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ. *НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ-2021, 1*, 528.

19. Ulugmurodova, G. F., Nurmanova, N. N. Z., & Musayeva, N. A. (2020). SINFDAN TASHQARI O‘QISH DARSLARIDA INNOVATSION METODLAR ORQALI ALISHER NAVOIY ASARLARINI O‘QUVCHILARGA O‘RGATISH (1-SINF MISOLIDA). *Интернаука*, (29), 55-56.

20. Norkuziyevna, N. N., Kurbanovna, S. D., & Rajabovna, S. O. (2024). VETERINARIYA TA'LIM MUASSASALARIDA TALABALARNING INTEGRATIV YONDASHUVI HAMDA TADQIQOTCHILIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH. *PEDAGOGS*, 53(2), 78-87.

21. Norkuziyevna, N. N., Kurbanovna, S. D., & Rajabovna, S. O. (2024). VETERINAR MUTAXASSISLARINI ILMIY-TADQIQOTCHILIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH. *PEDAGOGS*, 53(2), 64-77.

22. Нарзиева, Н. Н. (2022). СПОРТ ТУРЛАРИ БЎЙИЧА ТРЕНЕР-ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ-МАДАНИЙ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ. *AGROBIOTEKNOLOGIYA VA VETERINARIYA TIBBIYOTI ILMIY JURNALI*, 980-983.

23. Turgunboev, A., & Narzieva, N. N. (2022). Zoroastrianism's source of education-interpretation of veterinary and animal husbandry in" Avesta. *Scientific Journal of Agrobiotechnology and Veterinary Medicine*, ps, 1180-1183.

24. Тургунбоев, А., & Нарзиева, Н. Н. (2022). ЗАРДЎШТИЙЛИКНИНГ ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ МАНБАИ-“АВЕСТО” ДАГИ ВЕТЕРИНАРИЯ ВА ЧОРВАЧИЛИК ТАЛҚИНИ. *AGROBIOTEKNOLOGIYA VA VETERINARIYA TIBBIYOTI ILMIY JURNALI*, 1180-1183.

25. Kurbanovna, S. D., Norkuzievna, N. N., & Rajabovna, S. O. (2024). HISTORICAL AND SPIRITUAL HERITAGE, AN IMPORTANT FACTOR OF THE FORMATION OF AESTHETIC CULTURE IN YOUTH. *PEDAGOGS*, 53(2), 45-55.

26. Kurbanovna, S. D., Norkuzievna, N. N., & Rajabovna, S. O. (2024). FACTORS INFLUENCING THE FORMATION OF AESTHETIC CULTURE IN YOUTH. *PEDAGOGS*, 53(2), 37-44.

27. Rajabovna, S. O., Norkuzievna, N. N., & Kurbanovna, S. D. (2024). SOCIO-ECONOMIC CONDITION OF RURAL YOUTH AND WAYS TO IMPROVE IT. *PEDAGOGS*, 53(2), 56-63.

28. Rajabovna, S. O., Norkuziyevna, N. N., & Kurbanovna, S. D. (2024). YOSHLARNI TARBIYALASHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI O‘RNI. *PEDAGOGS*, 53(2), 26-36.

29. Davlatov, R. B., & Khushnazarov, A. K. (2024). Diagnosis and chemoprophylaxis of rabbit eymeriosis. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 480, p. 03020). EDP Sciences.